

TRENDRAPPORT WESTHOEK 2016-2017

INLEIDING

In het trendrapport wordt de Westhoek gedefinieerd als de 16 gemeenten die in 2017 deel uitmaken van de Westhoek (d.i. inclusief de gemeente Hooglede die sinds 2011 deel uitmaakt van de Westhoek). De gemeente Wervik en de deelgemeenten van de Kust, die ook opgenomen zijn in de toeristische werking voor de Westhoek, worden niet in rekening genomen.

De focus in dit trendrapport ligt op de trend 2016-2017. Belangrijkste reden hiervoor is de trendbreuk in de vraagcijfers van FOD Economie vanaf 2015. Sinds 2015 bevraagt FOD Economie enkel nog de vergunde, aangemelde of erkende logies. Vanaf 2015 werd ook een nieuwe categorie toegevoegd, met name de vakantiewoningen (op basis van een steekproef op provincieniveau). Vergelijkingen met de jaren daarvoor dienen dus met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. Vóór 2015 maakte Westtoer voor logiesvormen waarvoor FOD Economie niet over cijfers beschikte, waar mogelijk een inschatting. Deze inschattingen staan in dit rapport *cursief* afgedrukt.

Rekening houdend met het nieuwe logiesdecreet van april 2017 wordt de benaming 'gastenkamers' vervangen door 'B&B's'. Kamergebonden logies worden meegenomen in de categorie 'Vakantielogies/Kamerlogies'. De vraag op kortkampeerplaatsen van terreingebonden logies zijn opgenomen in de categorie 'Kortkampeerplaatsen'.

Het trendrapport bevat ook cijfers over het logies op gemeenteniveau (deel 4), meer bepaald het aanbod naar logiesvorm in bedden en de aankomsten en overnachtingen per gemeente (cijfers van FOD Economie, voor zover die worden vrijgegeven).

Toerisme genereert 135 miljoen euro directe bestedingen in 2017

De omzet gegenereerd door toerisme in de Westhoek bedraagt 134,8 miljoen euro. Deze omzet wordt geraamd op basis van de toeristische bestedingen van verblijfstoeristen in commercieel logies (vakantiegangers en zakentoeeristen) en dagtoeristen, maar houdt geen rekening met het tweedeverblijfstoerisme, waar weinig gegevens over beschikbaar zijn.

De omzet uit verblijfstoerisme kwam op 66,2 miljoen euro, die uit dagtoerisme op 68,6 miljoen euro. Deze omzet is goed voor 2 022 voltijds equivalenten in directe en indirecte werkgelegenheid samen (inschatting op basis van 1 VTE voor directe en 0,5 VTE voor indirecte werkgelegenheid per 100 000 euro omzet).

De Westhoek heeft een logiescapaciteit van 13 200 bedden

De Westhoek bood in 2017 aan 13 159 personen plaats om te overnachten in commercieel logies en op langetermijnkampeerplaatsen op campings. Ter vergelijking: in de Leiestreek zijn er 5 886 bedden en in het Brugse Ommeland 5 835 bedden.

De huurvakantiewoningen zijn de belangrijkste logiesvorm en staan voor 31% van de totale logiescapaciteit of 4 121 bedden. Ook het jeugdlogies is sterk vertegenwoordigd in de regio met plaats voor 2 666 personen of 20% van de capaciteit. De hotels zijn goed voor 1 824 bedden of 14% van de capaciteit. De kortkampeerplaatsen op campings kunnen 1 305 kampeers opvangen (10% van de bedden capaciteit) en in de B&B's kunnen 1 198 personen overnachten (of 9% van alle bedden). Daarnaast zijn er nog 661 bedden in vakantielogies/kamerlogies (5%) en kunnen ook 1 384 personen overnachten op de langetermijnkampeerplaatsen op campings (11%).

Het logiesaanbod in de Westhoek neemt sinds 2002 toe, zij het niet elk jaar even sterk. Ook in 2017 noteren we opnieuw een toename van de totale logiescapaciteit met 4% (+552 bedden). De procentueel grootste toename doet zich voor bij de huurvakantiewoningen (+13% of +465 bedden). De bedden capaciteit in jeugdlogies nam toe met 7% (+180 bedden), die op de kortkampeerplaatsen met 6% (+72 bedden) en die bij de B&B's met 2% (+28 bedden). De bedden capaciteit in de hotels daalde met 6% (-117 bedden), die bij vakantielogies/kamerlogies met 10% (-76 bedden).

Aanbod vakantiewoningen nog verder versterkt

De Westhoek heeft een ruim aanbod aan huurvakantiewoningen in vergelijking met andere Vlaamse regio's. Het aantal huurvakantiewoningen in de Westhoek kent sinds 2002 een gestage toename en ook in 2017 was dit het geval (+13% in uitbatingen). Op 1 juli 2017 waren er 339 uitbatingen van vakantiewoningen die samen 450 vakantiewoningen en 4 121 bedden aanboden. Ten opzichte van 2016 zijn er 48 nieuwe uitbatingen bijgekomen, maar er zijn ook 10 uitbatingen gestopt. In totaal kwamen er dus 38 uitbatingen bij met samen 43 vakantiewoningen.

Gemiddeld telt een huurvakantiewoning in de Westhoek 9,2 bedden. Ter vergelijking: in de Leiestreek bedraagt dit gemiddelde slechts 6,2 bedden, in het Brugse Ommeland is dit 6,7 bedden.

73% van de huurvakantiewoningen is vergund (328 woningen), 23% is aangemeld (105 woningen). 17 vakantiewoningen in de Westhoek zijn nog niet aangemeld of vergund (4%).

Jeugdlogies breidt verder uit

Op 1 juli 2017 waren er 35 uitbatingen van jeugdlogies, goed voor 2 666 bedden. In vergelijking met 2016 is er één uitbating van logiesvorm veranderd (The Poppies in Ieper van vakantielogies naar jeugdlogies) en werden er ook 2 uitbatingen op hetzelfde adres samengenomen (De Iep en Het Wikhof in Ieper werden vroeger afzonderlijk geteld). Netto zijn er dus geen inrichtingen voor jeugdlogies bijgekomen, maar de bedden capaciteit

is wel uitgebreid (+7%). Een belangrijk deel van de toename in capaciteit komt op rekening van The Poppies (+129 bedden), maar ook bij de Pannenhoeve in Alveringem (+70 bedden) en bij Ter Elven in Poperinge (+26 bedden) werd de capaciteit uitgebreid. Bij De Sceure in Vleteren daalde de beddenscapaciteit met 32 en ook in Hoeve Heyman in Heuvelland daalde het aantal bedden (-13 bedden). Dit alles resulteerde in een globale toename van 180 bedden in jeugdlogies.

Aantal hotelkamers neemt licht af

De Westhoek telt 46 hotels met in totaal 788 kamers (situatie op 1 juli 2017). Dit is vijf hotels (en 53 kamers) minder dan in 2016. Drie hotels stopten definitief met hun activiteit (In de Wulf in Heuvelland met 10 kamers, Gasthof De Kring met 7 kamers en Een Huis tussen Dag en Morgen met 5 kamers, allebei in Poperinge), Hotel Regina in Ieper (26 kamers) stopte tijdelijk. Schraevenacker in Vleteren veranderde van logiesvorm (van hotel naar B&B). Samen met enkele kleine wijzigingen in het aantal kamers bij twee andere hotels, resulteert dit in een globale daling van het aantal kamers met 6% (-53 kamers).

De gemiddelde grootte van de hotels in de Westhoek is licht toegenomen van 16,5 naar 17,1 kamers. Er zijn slechts 13 hotels met meer dan 15 kamers in de Westhoek (of 28% van het aanbod in hotels). Samen beschikken deze hotels wel over 501 kamers (of 64% van het aanbod in kamers).

Aanbod voor kortkampeerders neemt verder toe

De kampeerder kon in de Westhoek in 2017 terecht op 11 kampeerbedrijven: 5 campings, 2 verblijfparken en 4 kampeerautoterreinen. Ten opzichte van 2016 is er een kampeerautoterrein bijgekomen (Sixtusbos in Vleteren). De capaciteit op de andere kampeerbedrijven bleef ongewijzigd. Het totaal aantal kortkampeerplaatsen in de Westhoek nam in 2017 toe met 5% (+18 plaatsen of een bijkomende beddenscapaciteit voor 72 personen).

Het aantal langetermijnkampeerplaatsen in de regio bleef stabiel (op 346 plaatsen).

Lichte toename in aanbod B&B's

Na de lichte daling van het aantal B&B's in 2016, noteren we in 2017 opnieuw een beperkte toename (+3% in uitbatingen). Op 1 juli 2017 waren er 159 uitbatingen van B&B's die samen 483 kamers en 1 198 bedden aanboden. Ten opzichte van 2016 zijn er 7 nieuwe uitbatingen bijgekomen, evenals 3 uitbatingen die vroeger bij een andere logiesvorm hoorden. Vier uitbatingen zijn (al dan niet tijdelijk) gestopt en twee uitbatingen zijn van logiesvorm veranderd (van B&B naar vakantiewoning). In totaal zijn er dus 4 uitbatingen bijgekomen (met samen 17 kamers).

87% van de B&B's is vergund (420 kamers), 12% is aangemeld (60 kamers). Slechts 3 kamers in de Westhoek zijn (nog) niet aangemeld of vergund (1%). Gemiddeld zijn er 3 gastenkamers per uitbating.

Geen wijzigingen in aanbod musea en attracties

Het thema Wereldoorlog I neemt een prominente plaats in binnen het geheel van bezienswaardigheden en musea in de Westhoek. Niet alleen zijn er 10 musea of bezoekerscentra met Wereldoorlog I als belangrijkste thema (het In Flanders Fields Museum en het Museum Hooge Crater in Ieper, het Memorial Museum Passchendaele 1917 in Zonnebeke, Talbot House in Poperinge, het Museum aan de IJzer en de Dodengang in Diksmuide, Bayernwald en de commandobunker in Heuvelland (met focus op de Koude Oorlog), het Lange Max Museum in Koekelare en het Belevingscentrum 'Vrij Vaderland' in Veurne). Er zijn ook tientallen begraafplaatsen, monumenten en oorlogssites in de regio. Op vier begraafplaatsen worden de bezoekers continu geteld: Tyne Cot Cemetery in Passendale, Lijssenthoek Cemetery in Poperinge en de Duitse begraafplaatsen in Langemark en Vladslo.

Naast de WOI-georiënteerde bezienswaardigheden heeft de Westhoek ook nog 15 musea of attracties met een andere invalshoek: het attractiepark Bellewaerde in Ieper, de Zonnegloed in Vleteren, het Astrolab Iris in Ieper, de Boot in Houthulst, het Stedelijk Museum, de Belforttoren en het Onderwijsmuseum in Ieper, het Hopmuseum in Poperinge, het Bakkerijmuseum in Veurne, Bezoekerscentrum Jules Destrooper in Lo-Reninge, het Claustrum in Vleteren, de Oude Kaasmakerij in Passendale, Folk Experience in Dranouter, Fransmansmuseum/Käthe Kollwitz in Koekelare en het kasteel van Beauvoorde).

Dit aanbod aan attracties en musea is in vergelijking met 2016 gelijk gebleven.

Bovengenoemde 25 attracties en musea leveren op jaarbasis betrouwbare bezoekerscijfers aan. De regio telt nog enkele andere attracties en musea die echter geen (of geen betrouwbare) cijfers ter beschikking kunnen stellen.

4% meer verblijfstoeristen in 2017

De vraagcijfers zijn sinds 2015 volledig gebaseerd op de cijfers van FOD Economie. Sinds 2015 is er evenwel sprake van een trendbreuk omdat vanaf dat moment enkel nog vergund, aangemeld of erkend logies in de FOD-cijfers werd opgenomen en tegelijkertijd ook de vakantiewoningen als bijkomende categorie werd toegevoegd. De vergelijking met de jaren vóór 2015 dient dus met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

399 000 verblijfstoeristen in 2017 genereren samen 889 000 overnachtingen

In 2017 kon de Westhoek 399 143 verblijfstoeristen verwelkomen (+4% in vergelijking met 2016). 33% logeerde in een hotel, 23% in gehuurde vakantiewoningen, 21% in jeugdlogies, 11% in een B&B, 8% in vakantielogies/kamerlogies en 4% op kortkampeerplaatsen op campings.

Op de hotels na, noteren we bij alle logiesvormen een toename van het aantal gasten in vergelijking met 2016. Dit is zo bij de vakantiewoningen (+10%), in jeugdlogies (+5%), bij de B&B's (+8%), in vakantielogies/kamerlogies (+12%) en ook op de kortkampeerplaatsen op campings (+21%). De daling van het aantal gasten in hotels (-5%) kan voor een deel verklaard worden door de afgenomen hotelcapaciteit in 2017 (-6% in hotelkamers).

Het aantal *overnachtingen* in de Westhoek bedraagt 888 681 in 2017. Ten opzichte van 2016 is dit een toename met 6%. Ook hier noteren we enkel bij de hotels een daling (-3%). Bij de vakantiewoningen zien we een toename van het aantal overnachtingen (+8%), evenals bij de B&B's (+8%), bij jeugdlogies (+9%), in vakantielogies/kamerlogies (+14%) en op de kortkampeerplaatsen op campings (+32%).

De gemiddelde verblijfsduur voor de Westhoek bleef stabiel op 2,2 nachten. Bij jeugdlogies nam de verblijfsduur licht toe (van 2,6 naar 2,7 nachten). Ook bij de kortkampeerplaatsen was dit het geval (van 2,1 naar 2,2 nachten). Bij de overige logiesvormen bleef de gemiddelde verblijfsduur ongewijzigd (hotels: 1,8 nachten, B&B's: 1,7 nachten, vakantiewoningen: 2,8 nachten, vakantielogies/kamerlogies: 1,9 nachten).

De kortere verblijfsduur in hotels maakt dat het aandeel van hotels bij overnachtingen (27%) iets lager ligt dan het aandeel van hotels bij aankomsten (33%). Bij logiesvormen waar de verblijfsduur langer is, zien we een omgekeerd patroon: bij vakantiewoningen is het aandeel in overnachtingen (28%) hoger dan dit in aankomsten (23%), jeugdlogies heeft een aandeel van 25% in overnachtingen en van 21% in aankomsten. Het aandeel van de gastenkamers in de overnachtingen bedraagt 9%, dat van vakantielogies/kamerlogies 7% en dat van kortkampeerplaatsen 4%.

De gemiddelde bruto bezettingsgraad van de hotels in de Westhoek in 2017 bedraagt 47% op jaarbasis. In de zomermaanden neemt de bezettingsgraad toe tot gemiddeld 63% op maandbasis (in augustus).

60% van de verblijfstoeristen zijn Belgen

In 2017 zijn 60% van de verblijfstoeristen in de Westhoek Belgen, een toename met 6% in vergelijking met 2016. Het aantal overnachtingen van Belgen nam toe met 7%. De gemiddelde verblijfsduur van Belgen nam licht toe van 2,2 naar 2,3 nachten.

Lichte toename van verblijfstoeristen uit het buitenland

40% van de verblijfstoeristen in de Westhoek in 2017 komt uit het buitenland. Het Verenigd Koninkrijk is de belangrijkste buitenlandse markt (23% van alle aankomsten), gevolgd door Nederland (7%) en Frankrijk (3%). De niet-buurlanden vertegenwoordigen 6% van de aankomsten. Belangrijke landen in deze categorie zijn Australië, Canada en de Verenigde Staten.

De negatieve impact van de aanslagen in Brussel in maart 2016 liet zich in 2016 in de Westhoek vooral voelen bij het internationaal verblijfstoerisme. Alle buurlanden lieten toen een daling noteren in het aantal aankomsten. Voor 2017 zien we slechts een beperkte toename van het aantal buitenlandse verblijfstoeristen (+1%) in vergelijking met het jaar ervoor. Het aantal overnachtingen van buitenlandse verblijfstoeristen nam toe met 5%.

Enkel de Franse markt kende in 2017 een duidelijke groei in vergelijking met het jaar ervoor (+31% in aankomsten en +37% in overnachtingen). De Britse en Duitse markt en ook de niet-buurlanden bleven in aankomsten nagenoeg status quo (in overnachtingen zien we wel een toename met resp. +4%, +1% en +15%). De Nederlandse markt kon zich nog steeds niet herpakken (met -7% in aankomsten en -8% in overnachtingen werd de dalende trend van de jaren ervoor in 2017 verdergezet).

Vooral korte verblijven

Gemiddeld verblijft een verblijfstoerist in de Westhoek 2,2 nachten. De verblijfstoeristen uit de niet-buurlanden blijven het langst (gemiddeld 2,7 nachten), gevolgd door de Belgen en de Duitsers (2,3 nachten), de Britten en de Nederlanders (2,1 nachten). De Fransen blijven het kortst (1,7 nachten).

De verblijfsmarkt is relatief goed gespreid over alle seizoenen.

Het hoogste aantal vakanties gaat door in juli en augustus, goed voor 22% aankomsten en 28% overnachtingen. Dit heeft te maken met de iets langere verblijfsduur van vakantiegangers gedurende de zomermaanden (2,9 nachten in juli en 2,7 nachten augustus). Voor de rest zijn de aankomsten relatief goed gespreid over het jaar met april, mei, juni, september en oktober als belangrijkste maanden.

Aantal bezoekers in attracties en musea daalt licht

De 25 attracties en musea in de Westhoek die op jaarbasis betrouwbare bezoekerscijfers doorgeven, trekken in 2017 samen 1,7 miljoen bezoekers aan. Een belangrijk deel daarvan is toe te wijzen aan het attractiepark Bellewaerde. Het In Flanders Fields Museum komt qua bezoekersaantal op de tweede plaats. In vergelijking met 2016 nam het bezoekersaantal van attracties en musea in 2017 toe met 11%.

De 10 hierboven genoemde Wereldoorlog I georiënteerde musea/attracties kregen in 2017 samen ongeveer 636 000 bezoekers over de vloer, een toename van 12% in vergelijking met 2016 (+70 600 bezoekers). Centraal in de WOI-herdenking in 2017 stond de 100ste verjaardag van de Mijnslag (in juni) en van de Slag bij Passendale (eind juli). Het project '1917. Totale Oorlog in Vlaanderen' (van juni tot eind december) stelde beide slagen in de kijker aan de hand van thematentoonstellingen op verschillende locaties in de Westhoek.

Op basis van de bezoekersaantallen van 11 Wereldoorlog I-sites in de regio en de resultaten uit het bezoekersonderzoek Herdenkingstoerisme in de Westhoek (om dubbeltellingen van mensen die meerdere sites bezoeken uit te sluiten), raamt Westtoer het aantal WOI-herdenkingsbezoekers voor 2017 op 514 700. De meest voorkomende nationaliteiten zijn Belgen, Britten en Nederlanders, gevolgd door Canadezen, Australiërs, Amerikanen en Fransen.

Het bezoekersaantal van de 15 niet-Wereldoorlog I georiënteerde attracties en musea in de Westhoek nam in vergelijking met 2016 toe met 9% (+89 100 bezoekers). De toeristisch-recreatieve attracties kenden een toename met 11% (+92 400 bezoekers), de cultureel-historische musea en attracties daalden licht (-3% of -3 300 bezoekers).

1,5 miljoen recreatieve fietsers op het fietsnetwerk van de Westhoek

0,4 miljoen recreatieve fietsers gebruiken het knooppuntensysteem op het fietsnetwerk van de Westhoek. 0,1 miljoen recreatieve fietsers volgen een lusvormige route en 1 miljoen fietsers maken een ommetje op een stuk van het fietsnetwerk.

De Westhoek trekt 2,6 miljoen dagtoeristen aan

Op basis van eigen onderzoek in combinatie met resultaten uit onderzoeken van derden, raamt Westtoer het aantal dagtoeristen in de Westhoek op 2,6 miljoen.

Deel 1: Aanbod

Tabel 1.1:
Capaciteit in bedden, logies Westhoek

Logiesvorm	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
Hotels	1 582	1 678	1 962	1 941	1 824	-117	13,9
B&B's	261	387	1 208	1 170	1 198	+28	9,1
Huurvakantiewoningen	1 020	1 629	3 474	3 656	4 121	+465	31,3
Vakantiecentra	29	44	0	0	0	+0	0,0
Jeugdlogies	1 720	1 966	2 288	2 486	2 666	+180	20,3
Vakantielogies/Kamerlogies	495	1 275	715	737	661	-76	5,0
Kortkampeerplaatsen ($\leq$ 31 dagen)	686	768	1 041	1 233	1 305	+72	9,9
Langetermijnkampeerplaatsen	1 798	1 942	1 376	1 384	1 384	+0	10,5
Totale bedden capaciteit	7 591	9 689	12 064	12 607	13 159	+552	100,0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.2:
Capaciteit hotels naar classificatie, Westhoek

Classificatie	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
*	9	9	7	6	5	-1	10,9
**	11	18	20	20	17	-3	37,0
***	18	14	22	21	20	-1	43,5
****	3	4	4	4	4	+0	8,7
Hotels	41	45	53	51	46	-5	100,0
*	84	84	49	45	37	-8	4,7
**	110	186	196	196	158	-38	20,1
***	354	280	502	494	485	-9	61,5
****	104	112	106	106	108	+2	13,7
Hotelkamers	652	662	853	841	788	-53	100,0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.3:
Capaciteit hotels naar grootte, Westhoek

Grootte	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
1 – 15 kamers	29	34	39	37	33	-4	71,7
16 – 50 kamers	10	9	11	11	10	-1	21,7
51 – 100 kamers	1	1	2	2	2	+0	4,3
>100 kamers	1	1	1	1	1	+0	2,2
Hotels	41	45	53	51	46	-5	100,0
1 – 15 kamers	248	301	328	316	287	-29	36,4
16 – 50 kamers	231	188	284	284	260	-24	33,0
51 – 100 kamers	51	51	119	119	119	+0	15,1
>100 kamers	122	122	122	122	122	+0	15,5
Hotelkamers	652	662	853	841	788	-53	100,0
Gemiddelde grootte hotels	15,9	14,7	16,1	16,5	17,1	-	-

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.4:
Capaciteit B&B's, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
<i>Aangemelde uitbatingen</i>	-	-	34	33	36	+3	22,6
<i>Vergunde uitbatingen</i>	-	-	123	117	122	+5	76,7
Uitbatingen in logiesdecreet	-	-	157	150	158	+8	99,4
Uitbatingen buiten logiesdecreet	42	70	4	5	1	-4	0,6
Uitbatingen	42	70	161	155	159	+4	100,0
<i>Aangemelde kamers</i>	-	-	62	56	60	+4	12,4
<i>Vergunde kamers</i>	-	-	420	402	420	+18	87,0
Kamers in logiesdecreet	-	-	482	458	480	+22	99,4
Kamers buiten logiesdecreet	113	171	8	8	3	-5	0,6
Kamers	113	171	490	466	483	+17	100,0

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.5:
Capaciteit jeugdlogies en vakantiecentra, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Jeugdlogies						
Uitbatingen	25	28	33	35	35	+0
Kamers/slaapzalen	226	288	379	400	434	+34
Vaste beddencapaciteit	1 413	1 673	2 103	2 251	2 444	+193
Andere beddencapaciteit	307	293	185	235	222	-13
Totale beddencapaciteit	1 720	1 966	2 288	2 486	2 666	+180
Vakantiecentra						
Uitbatingen	2	2	0	0	0	+0
Kamers/vakantiewoningen	11	9	0	0	0	+0
Totale beddencapaciteit	29	44	0	0	0	+0

Bron: Westtoer, CJT en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.6:
Capaciteit op kampeerbedrijven, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Kampeerbedrijven						
Uitbatingen	5	5	7	10	11	+1
Kortkampeerplaatsen ($\leq$ 31 dagen)	217	262	318	377	395	+18
Langetermijnkampeerplaatsen ($>$ 31 dagen)	446	481	341	346	346	+0
Totaal kampeerplaatsen	663	743	659	723	741	+18

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.7:
Capaciteit huurvakantiewoningen, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017	In % 2017
<i>Aangemelde woningen</i>	-	-	86	85	105	+20	23,3
<i>Vergunde woningen</i>	-	-	282	305	328	+23	72,9
Woningen in logiesdecreet	-	-	368	390	433	+43	96,2
Woningen buiten logiesdecreet	130	191	28	17	17	+0	3,8
Huurvakantiewoningen	130	191	396	407	450	+43	100,0
Uitbatingen	79	141	287	301	339	+38	-

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 1.8:
Watersport en musea/attracties, Westhoek

	2015	2016	2017	2016-2017
Watersport				
Watersportclubs	6	6	6	+0
Jachtclubs	3	3	3	+0
Ligplaatsen in jachthavens	129	129	129	+0
Musea/ Attracties				
Niet-WOI georiënteerde musea/attracties	15	15	15	+0
<i>Attractieparken / Rondvaarten</i>	2	2	2	+0
<i>Wetenschap / Natuur</i>	2	2	2	+0
<i>Kunsten</i>	1	1	1	+0
<i>Historisch</i>	5	5	5	+0
<i>Ambachtelijk</i>	5	5	5	+0
WOI georiënteerde musea/attracties	10	10	10	+0
Totaal musea/attracties	25	25	25	+0

Volgende attracties en musea zijn opgenomen: Astrolab Iris, Bakkerijmuseum, Bayernwald, Belfortoren Ieper, Bellewaerde Park, Belevingscentrum Vrij Vaderland, Bezoekerscentrum Jules Destrooper, Claustrum, Commandobunker Kemmel, De Boot, De Oude Kaasmakerij, De Zonnegloed, Dodengang, Folk Experience, Fransmansmuseum/Käthe Kollwitzmuseum, Hopmuseum, In Flanders Fields Museum, Kasteel Beauvoorde, Lange Max Museum, Memorial Museum Passendaele 1917, Museum aan de IJzer, Museum Hooge Crater, Stedelijk Museum Ieper, Stedelijk Onderwijsmuseum Ieper en Talbot House.

Bron: Westtoer

Deel 2: Vraag

NOOT BIJ INTERPRETATIE VRAAGCIJFERS

Voor een correcte interpretatie van de vraagcijfers 2015 in vergelijking met die van de jaren daarvoor, dient rekening gehouden te worden met volgende opmerking op de website van FOD Economie:

"Opgelet, er zijn een aantal veranderingen in 2015 ten opzichte van 2014:

- Ten gevolge van een verandering van het koninklijk besluit van 12 januari 2015, wordt het totaal aantal aangevers vanaf 2015 beperkt tot de vergunde, aangemelde, erkende of geautoriseerde logies. De aangevers die niet meer ondervraagd werden in 2015 vertegenwoordigden (voor heel België) 1 908 757 overnachtingen in 2014 op een totaal van 32 605 681 overnachtingen.*
- Er werd een nieuwe categorie toegevoegd: 'nace 55203 = Gites, vakantiewoningen en -appartementen'. De cijfers voor deze categorie zijn gebaseerd op een steekproef getrokken op provincieniveau, uitgezonderd de kust, waar de cijfers geleverd worden door de verhuurkantoren. Deze categorie omvat 6 165 589 overnachtingen in België in 2015.*

Om deze redenen is elke vergelijking met de voorgaande jaren onmogelijk."

In een aantal gevallen is er vanaf 2015 dus sprake van een trendbreuk, vooral bij jeugdlogies, vakantieparken & -centra, campings en vakantie-logies. Voor de niet-kustgemeenten is er ook een trendbreuk bij de cijfers van huurvakantiewoningen. De interpretatie van de evolutie dient dan ook met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. En de vergelijking van het totaal aantal aankomsten en overnachtingen kan niet zomaar gemaakt worden: een bepaalde daling of stijging is immers niet noodzakelijk een realiteit, maar kan het gevolg zijn van een gewijzigde methodologie in de bevraging van FOD Economie.

Rekening houdend met het nieuwe logiesdecreet van april 2017 wordt de benaming 'gastenkamers' vervangen door 'B&B's'. Kamergebonden logies worden meegenomen in de categorie 'Vakantielogies/Kamerlogies'. De vraag op kortkampeerplaatsen van terreingebonden logies zijn opgenomen in de categorie 'Kortkampeerplaatsen'.

Tabel 2.1:
Logiesvorm van verblijfstoeristen, Westhoek

Logiesvorm	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	184 335	278 882	390 958	384 816	399 143	+14 327
Hotels	100 156	151 540	151 993	139 553	131 885	-7 668
B&B's	12 081	21 167	44 584	40 527	43 745	+3 218
Huurvakantiewoningen	18 684	35 977	79 724	83 175	91 413	+8 238
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	25 906	28 597	32 083	+3 486
Vakantiecentra	49 977	60 380	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies	3 437	9 818	74 835	78 736	82 803	+4 067
Kortkampeerplaatsen	3 437	9 818	13 916	14 228	17 214	+2 986
Overnachtingen	465 092	685 549	857 311	835 997	888 681	+52 684
Hotels	196 471	297 353	267 287	245 300	238 092	-7 208
B&B's	28 995	48 684	79 590	70 172	75 709	+5 537
Huurvakantiewoningen	74 734	136 711	234 980	232 617	252 320	+19 703
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	49 850	53 390	60 662	+7 272
Vakantiecentra	154 466	180 812	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies	10 426	21 989	194 743	205 345	223 531	+18 186
Kortkampeerplaatsen	10 426	21 989	30 861	29 173	38 367	+9 194
Gemiddelde verblijfsduur	2,5	2,5	2,2	2,2	2,2	-
Hotels	2,0	2,0	1,8	1,8	1,8	-
B&B's	2,4	2,3	1,8	1,7	1,7	-
Huurvakantiewoningen	4,0	3,8	2,9	2,8	2,8	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1,9	1,9	1,9	-
Vakantiecentra	3,1	3,0	0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies	3,0	2,2	2,6	2,6	2,7	-
Kortkampeerplaatsen	3,0	2,2	2,2	2,1	2,2	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.2:
Bruto kamerbezettingsgraad hotels, Westhoek

Maand	2017
Januari	22%
Februari	32%
Maart	39%
April	52%
Mei	56%
Juni	59%
Juli	59%
Augustus	63%
September	59%
Oktober	56%
November	42%
December	28%
Jaar	47%
Aantal hotels in steekproef	31

Bron: Westtoer

Tabel 2.3:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	153 570	221 738	390 958	384 816	399 143	+14 327
België	79 928	114 699	212 399	226 553	239 320	+12 767
Nederland	12 261	16 891	30 195	28 686	26 595	-2 091
Duitsland	3 902	3 695	7 002	6 465	6 477	+ 12
Frankrijk	4 945	5 689	10 175	9 838	12 875	+3 037
Verenigd Koninkrijk	46 887	71 643	109 904	90 895	91 236	+ 341
Niet-buurlanden	5 647	9 121	21 283	22 379	22 640	+ 261
Overnachtingen	361 363	500 154	857 311	835 997	888 681	+52 684
België	211 568	279 904	475 576	503 975	540 836	+36 861
Nederland	27 571	33 096	64 460	60 612	55 756	-4 856
Duitsland	8 171	8 931	17 254	14 720	14 937	+ 217
Frankrijk	8 372	9 045	17 904	16 049	21 912	+5 863
Verenigd Koninkrijk	93 296	148 623	230 023	187 066	193 731	+6 665
Niet-buurlanden	12 385	20 555	52 094	53 575	61 509	+7 934
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2	-
België	2,6	2,4	2,2	2,2	2,3	-
Nederland	2,2	2,0	2,1	2,1	2,1	-
Duitsland	2,1	2,4	2,5	2,3	2,3	-
Frankrijk	1,7	1,6	1,8	1,6	1,7	-
Verenigd Koninkrijk	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	-
Niet-buurlanden	2,2	2,3	2,4	2,4	2,7	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.4:
Logiesvorm van Belgische verblijfstoeristen in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	79 928	114 699	212 399	226 553	239 320	+12 767
Hotels	39 944	62 377	64 010	74 358	66 312	-8 046
B&B's	n.b.	n.b.	27 169	26 872	26 272	- 600
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	60 478	55 895	71 130	+15 235
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	4 123	6 070	8 166	+2 096
Vakantiecentra	38 327	48 440	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			53 356	59 410	61 511	+2 101
Kortkampeerplaatsen	1 657	3 882	3 263	3 948	5 929	+1 981
Overnachtingen	211 568	279 904	475 576	503 975	540 836	+36 861
Hotels	77 246	118 303	98 476	121 320	108 599	-12 721
B&B's	n.b.	n.b.	45 651	44 447	43 075	-1 372
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	164 729	154 615	179 795	+25 180
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	7 455	11 015	15 774	+4 759
Vakantiecentra	128 756	152 972	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			151 644	165 030	179 166	+14 136
Kortkampeerplaatsen	5 566	8 629	7 621	7 548	14 427	+6 879
Gemiddelde verblijfsduur	2,6	2,4	2,2	2,2	2,3	-
Hotels	1,9	1,9	1,5	1,6	1,6	-
B&B's	n.b.	n.b.	1,7	1,7	1,6	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	2,7	2,8	2,5	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1,8	1,8	1,9	-
Vakantiecentra			0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies	3,4	3,2	2,8	2,8	2,9	-
Kortkampeerplaatsen	3,4	2,2	2,3	1,9	2,4	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.5:
Logiesvorm van buitenlandse verblijfstoeristen in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	73 642	107 039	178 559	158 263	159 823	+1 560
Hotels	60 212	89 163	87 983	65 195	65 573	+ 378
B&B's	n.b.	n.b.	17 415	13 655	17 473	+3 818
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	19 246	27 280	20 283	-6 997
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	21 783	22 527	23 917	+1 390
Vakantiecentra			0	0	0	+ 0
Jeugdlogies	11 650	11 940	21 479	19 326	21 292	+1 966
Kortkampeerplaatsen	1 780	5 936	10 653	10 280	11 285	+1 005
Overnachtingen	149 795	220 250	381 735	332 022	347 845	+15 823
Hotels	119 225	179 050	168 811	123 980	129 493	+5 513
B&B's	n.b.	n.b.	33 939	25 725	32 634	+6 909
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	70 251	78 002	72 525	-5 477
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	42 395	42 375	44 888	+2 513
Vakantiecentra			0	0	0	+ 0
Jeugdlogies	25 710	27 840	43 099	40 315	44 365	+4 050
Kortkampeerplaatsen	4 860	13 360	23 240	21 625	23 940	+2 315
Gemiddelde verblijfsduur	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	-
Hotels	2,0	2,0	1,9	1,9	2,0	-
B&B's	n.b.	n.b.	1,9	1,9	1,9	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	3,7	2,9	3,6	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1,9	1,9	1,9	-
Vakantiecentra			0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies	2,2	2,3	2,0	2,1	2,1	-
Kortkampeerplaatsen	2,7	2,3	2,2	2,1	2,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.6:
Logiesvorm van Nederlandse verblijfstoeristen in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	12 261	16 891	30 195	28 686	26 595	-2 091
Hotels	10 944	13 507	10 990	9 913	8 926	- 987
B&B's	n.b.	n.b.	4 909	4 237	4 107	- 130
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	6 590	6 923	4 791	-2 132
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	2 387	2 252	3 157	+ 905
Vakantiecentra	244	1 281	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			2 279	2 083	2 663	+ 580
Kortkampeerplaatsen	1 073	2 103	3 040	3 278	2 951	- 327
Overnachtingen	27 571	33 096	64 460	60 612	55 756	-4 856
Hotels	23 875	23 869	18 548	16 487	14 763	-1 724
B&B's	n.b.	n.b.	9 336	7 638	7 195	- 443
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	22 765	22 638	17 199	-5 439
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	3 403	3 460	5 101	+1 641
Vakantiecentra	606	3 171	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			3 931	3 331	4 895	+1 564
Kortkampeerplaatsen	3 090	6 056	6 477	7 058	6 603	- 455
Gemiddelde verblijfsduur	2,2	2,0	2,1	2,1	2,1	-
Hotels	2,2	1,8	1,7	1,7	1,7	-
B&B's	n.b.	n.b.	1,9	1,8	1,8	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	3,5	3,3	3,6	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1,4	1,5	1,6	-
Vakantiecentra			0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies	2,5	2,5	1,7	1,6	1,8	-
Kortkampeerplaatsen	2,9	2,9	2,1	2,2	2,2	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.7:
Logiesvorm van Duitse verblijfstoeristen in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	3 902	3 695	7 002	6 465	6 477	+ 12
Hotels	3 491	3 317	3 392	2 766	3 047	+ 281
B&B's	n.b.	n.b.	983	856	1 113	+ 257
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	1 658	1 911	1 291	- 620
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	373	387	433	+ 46
Vakantiecentra	387	259	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			224	243	292	+ 49
Kortkampeerplaatsen	24	119	372	302	301	- 1
Overnachtingen	8 171	8 931	17 254	14 720	14 937	+ 217
Hotels	7 079	8 183	6 541	5 282	5 863	+ 581
B&B's	n.b.	n.b.	2 059	1 809	2 129	+ 320
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	6 771	5 881	5 127	- 754
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	672	598	726	+ 128
Vakantiecentra	1 034	532	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			483	590	569	- 21
Kortkampeerplaatsen	58	216	728	560	523	- 37
Gemiddelde verblijfsduur	2,1	2,4	2,5	2,3	2,3	-
Hotels	2,0	2,5	1,9	1,9	1,9	-
B&B's	n.b.	n.b.	2,1	2,1	1,9	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	4,1	3,1	4,0	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1,8	1,5	1,7	-
Vakantiecentra	2,7	2,1	0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies			2,2	2,4	1,9	-
Kortkampeerplaatsen	2,4	1,8	2,0	1,9	1,7	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.8:
Logiesvorm van Franse verblijfstoeristen in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	4 945	5 689	10 175	9 838	12 875	+3 037
Hotels	4 250	4 595	5 794	5 382	6 134	+ 752
B&B's	n.b.	n.b.	1 247	1 308	1 447	+ 139
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	2 197	2 053	3 804	+1 751
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	314	411	495	+ 84
Vakantiecentra	260	905	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			246	409	634	+ 225
Kortkampeerplaatsen	435	189	377	275	361	+ 86
Overnachtingen	8 372	9 045	17 904	16 049	21 912	+5 863
Hotels	6 812	6 712	7 866	7 167	8 378	+1 211
B&B's	n.b.	n.b.	1 886	1 957	2 197	+ 240
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	6 775	5 264	9 290	+4 026
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	411	553	704	+ 151
Vakantiecentra	486	2 099	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			319	664	745	+ 81
Kortkampeerplaatsen	1 074	234	647	444	598	+ 154
Gemiddelde verblijfsduur	1,7	1,6	1,8	1,6	1,7	-
Hotels	1,6	1,5	1,4	1,3	1,4	-
B&B's	n.b.	n.b.	1,5	1,5	1,5	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	3,1	2,6	2,4	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1,3	1,3	1,4	-
Vakantiecentra			0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies	1,9	2,3	1,3	1,6	1,2	-
Kortkampeerplaatsen	2,5	1,2	1,7	1,6	1,7	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.9:
Logiesvorm van Britse verblijfstoeristen in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	46 887	71 643	109 904	90 895	91 236	+ 341
Hotels	36 021	59 067	55 117	37 332	35 539	-1 793
B&B's	n.b.	n.b.	6 731	4 734	7 400	+2 666
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	5 914	8 291	6 731	-1 560
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	18 010	18 662	18 563	- 99
Vakantiecentra			0	0	0	+ 0
Jeugdlogies	10 635	9 475	17 743	16 029	15 853	- 176
Kortkampeerplaatsen	231	3 101	6 389	5 847	7 150	+1 303
Overnachtingen	93 296	148 623	230 023	187 066	193 731	+6 665
Hotels	70 023	120 486	108 299	74 009	73 392	- 617
B&B's	n.b.	n.b.	12 964	8 865	14 102	+5 237
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	21 324	21 304	22 248	+ 944
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	36 382	36 031	35 066	- 965
Vakantiecentra			0	0	0	+ 0
Jeugdlogies	22 658	21 894	36 428	34 345	33 709	- 636
Kortkampeerplaatsen	615	6 243	14 626	12 512	15 214	+2 702
Gemiddelde verblijfsduur	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	-
Hotels	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	-
B&B's	n.b.	n.b.	1,9	1,9	1,9	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	3,6	2,6	3,3	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	2,0	1,9	1,9	-
Vakantiecentra			0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies	2,1	2,3	2,1	2,1	2,1	-
Kortkampeerplaatsen	2,7	2,0	2,3	2,1	2,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.10:
Logiesvorm van verblijfstoeristen uit niet-buurlanden in commercieel logies, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Aankomsten	5 647	9 121	21 283	22 379	22 640	+ 261
Hotels	5 506	8 677	12 690	9 802	11 927	+2 125
B&B's	n.b.	n.b.	3 545	2 520	3 406	+ 886
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	2 887	8 102	3 666	-4 436
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	699	815	1 269	+ 454
Vakantiecentra	124	20	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			987	562	1 850	+1 288
Kortkampeerplaatsen	17	424	475	578	522	- 56
Overnachtingen	12 385	20 555	52 094	53 575	61 509	+7 934
Hotels	11 436	19 800	27 557	21 035	27 097	+6 062
B&B's	n.b.	n.b.	7 694	5 456	7 011	+1 555
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	12 616	22 915	18 661	-4 254
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	1 527	1 733	3 291	+1 558
Vakantiecentra	926	144	0	0	0	+ 0
Jeugdlogies			1 938	1 385	4 447	+3 062
Kortkampeerplaatsen	23	611	762	1 051	1 002	- 49
Gemiddelde verblijfsduur	2,2	2,3	2,4	2,4	2,7	-
Hotels	2,1	2,3	2,2	2,1	2,3	-
B&B's	n.b.	n.b.	2,2	2,2	2,1	-
Huurvakantiewoningen	n.b.	n.b.	4,4	2,8	5,1	-
Vakantielogies/Kamerlogies	n.b.	n.b.	2,2	2,1	2,6	-
Vakantiecentra	7,5	7,2	0,0	0,0	0,0	-
Jeugdlogies			2,0	2,5	2,4	-
Kortkampeerplaatsen	1,4	1,4	1,6	1,8	1,9	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.11:

Spreiding van verblijfstoeristen in commercieel logies (aankomsten) over het jaar, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Januari	5 519	6 552	10 558	10 926	9 035	-1 891
Februari	9 055	12 384	21 585	21 638	19 830	-1 808
Maart	12 603	16 244	31 042	31 172	31 092	- 80
April	12 760	19 857	39 737	36 009	40 201	+4 192
Mei	16 188	24 007	45 167	41 512	40 183	-1 329
Juni	13 879	20 368	38 361	38 862	41 179	+2 317
Juli	18 042	26 142	45 946	45 970	46 899	+ 929
Augustus	17 310	24 274	41 221	41 067	41 960	+ 893
September	12 768	22 066	37 212	37 658	41 378	+3 720
Oktober	15 717	23 444	39 611	37 457	41 333	+3 876
November	11 950	16 659	25 130	26 064	26 835	+ 771
December	7 779	9 741	15 388	16 481	19 218	+2 737
Totaal	153 570	221 738	390 958	384 816	399 143	+14 327
% jul / aug commercieel logies	23,0	22,7	22,3	22,6	22,3	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.12:

Spreading van verblijfstoeristen in commercieel logies (overnachtingen) over het jaar, Westhoek

	2002	2007	2015	2016	2017	2016-2017
Januari	10 811	12 464	19 970	20 118	18 046	-2 072
Februari	17 975	24 611	41 765	40 920	37 664	-3 256
Maart	27 033	33 529	58 509	62 728	59 571	-3 157
April	29 835	45 880	85 606	75 718	91 345	+15 627
Mei	34 687	51 678	97 389	86 606	83 813	-2 793
Juni	30 008	42 966	81 224	80 223	85 856	+5 633
Juli	63 403	81 067	132 434	125 984	136 557	+10 573
Augustus	53 390	66 465	108 971	110 911	112 570	+1 659
September	25 837	43 511	73 230	73 528	84 188	+10 660
Oktober	32 228	46 753	78 316	75 315	84 849	+9 534
November	21 761	31 879	48 559	51 394	53 404	+2 010
December	14 395	19 351	31 338	32 552	40 818	+8 266
Totaal	361 363	500 154	857 311	835 997	888 681	+52 684
% jul / aug commercieel logies	32,3	29,5	28,2	28,3	28,0	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers/B&B's, vanaf 2014 vakantielogies en vanaf 2015 vakantiewoningen (op basis van steekproef op provincieniveau) opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.13:
Bezoekers aan attracties en musea, Westhoek

	2015	2016	2017	2016-2017
Niet-WOI georiënteerde musea/attracties	905 812	940 601	1 029 710	+89 109
<i>Toeristisch-recreatieve musea/attracties</i>	<i>770 403</i>	<i>809 193</i>	<i>901 620</i>	<i>+92 427</i>
<i>Culturele/historische musea/attracties</i>	<i>135 409</i>	<i>131 408</i>	<i>128 090</i>	<i>-3 318</i>
WOI georiënteerde musea/attracties	724 769	565 099	635 693	+70 594
Totaal	1 630 581	1 505 700	1 665 403	+159 703
Aantal attracties/musea in steekproef	25	25	25	-

Volgende attracties en musea zijn opgenomen: Astrolab Iris, Bakkerijmuseum Walter Plaetinck-Zuidgasthuishoeve, Bayernwald, Belfortoren Ieper, Bellewaerde Park, Belevingscentrum Vrij Vaderland, Bezoekerscentrum Jules Destrooper, Claustrum, Commandobunker Kemmel, De Boot, De Oude Kaasmakerij, De Zonnegloed, Dodengang, Folk Experience, Fransmansmuseum/Käthe Kollwitzmuseum, Hopmuseum, In Flanders Fields Museum, Kasteel Beauvoorde, Lange Max Museum, Memorial Museum Passendaele 1917, Museum aan de IJzer, Museum Hooge Crater, Stedelijk Museum Ieper, Stedelijk Onderwijsmuseum Ieper en Talbot House.

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Tabel 2.14:
Bezoeken aan 11 WOI onderzoeksites, Westhoek

Onderzoeksites	2015	2016	2017	2016-2017
Tyne Cot Cemetery	440 700	394 000	485 500	+91 500
In Flanders Fields Museum	284 688	206 009	221 200	+15 191
Duitse begraafplaats Langemark	191 700	179 100	186 900	+7 800
Memorial Museum Passchendaele 1917	138 077	116 412	158 439	+42 027
Dodengang	84 868	63 107	61 490	-1 617
Museum aan de IJzer	83 009	65 237	65 553	+ 316
Lijssenthoek Military Cemetery	76 000	59 600	65 200	+5 600
Duitse begraafplaats Vladslo	62 800	54 100	49 700	-4 400
Bayernwald	42 691	37 212	39 120	+1 908
Talbot House	33 311	28 449	31 359	+2 910
Westfront	46 461	29 381	24 500	-4 881
Raming aantal WOI bezoekers	500 500	447 600	514 700	+67 100

Bron: Westtoer

Tabel 2.15:
Herkomst WOI bezoekers in de Westhoek

Land van herkomst	2015	2016	2017	2016-2017
België	232 500	194 900	228 700	+33 800
Verenigd Koninkrijk	166 800	154 400	173 400	+19 000
Nederland	43 500	45 100	46 300	+1 200
Australië	13 500	11 300	10 400	- 900
Frankrijk	7 800	9 900	8 000	-1 900
Canada	8 100	7 000	15 400	+8 400
Duitsland	7 300	7 000	5 800	-1 200
Verenigde Staten	7 500	6 000	8 700	+2 700
Nieuw-Zeeland	2 800	2 700	3 300	+ 600
Ierland	2 200	1 400	6 000	+4 600
Andere landen	8 500	7 900	8 700	+ 800
Aantal WOI bezoekers	500 500	447 600	514 700	+67 100

Bron: Westtoer

Tabel 2.16:
Aantal dagtoeristen (inschatting), Westhoek

	2017	In %
Waalse dagtoeristen van thuis uit	98 000	3,8
Buitenlandse WOI toeristen	148 100	5,7
Binnenlandse WOI toeristen	164 100	6,3
Fietstochten vanuit verblijf aan de Kust	400 000	15,4
Dagtrips vanuit verblijf aan de Kust	371 000	14,3
Vlaamse dagtoeristen van thuis uit	618 000	23,8
Dagtoeristen vanuit Noord-Frankrijk	800 000	30,8
Totaal	2 599 200	100,0

Bron: Westtoer en diverse onderzoeken

Tabel 2.17:
Aantal recreatieve fietsers op het fietsnetwerk 2017, Westhoek

	2017 (in miljoen)	In %
Netwerf fietsers (met knooppuntensysteem)	0,4	27,1
Routefietsers (volgen van een lus)	0,1	9,1
Ritjesfietsers (ommetje)	1,0	63,8
Aantal recreatieve fietsers	1,5	100,0

Bron: Westtoer

Deel 3: Omzet en bestedingen

Tabel 3.1:
Omzet uit directe bestedingen van toeristen, Westhoek

	2017 in miljoen euro	2017 in %
Verblijfstoerisme	66,2	49,1
Dagtoerisme	68,6	50,9
Totale bestedingen	134,8	100,0

Bron: Westtoer

Tabel 3.2:

Inschatting op basis van omzet uit directe bestedingen van toeristen in de Westhoek voor 2017

1 VTE directe werkgelegenheid per 100 000 euro en 0,5 VTE indirecte werkgelegenheid

134,8 miljoen euro staat voor:	Directe werkgelegenheid	1 348 VTE
	Indirecte werkgelegenheid	674 VTE
	Totale werkgelegenheid	2 022 VTE

Bron: Westtoer

Deel 4: Cijfers over het logies op gemeenteniveau

Tabel 4.1:
Capaciteit in bedden per gemeente, 2017

Gemeente	Hotels	B&B's	Huur- vakantie- woningen	Vakantie- centra	Jeugd- logies	Vakantie- logies/ Kamer- logies	Kort- kampeer- plaatsen (≤ 31 dagen)	Lange- termijn- kampeer- plaatsen	Totale bedden- capaciteit
Alveringem	59	80	411	0	186	22	0	0	758
Diksmuide	214	137	448	0	98	25	130	108	1160
Heuvelland	131	113	1 037	0	762	4	447	1 276	3 770
Hooglede	62	20	13	0	0	0	0	0	95
Houthulst	0	26	59	0	0	19	0	0	104
Ieper	984	260	529	0	509	295	380	0	2 957
Koekelare	0	34	56	0	64	0	0	0	154
Kortemark	0	43	89	0	0	0	0	0	132
Langemark-P.	0	68	53	0	128	0	32	0	281
Lo-Reninge	10	20	264	0	0	186	244	0	724
Mesen	0	0	0	0	165	0	0	0	165
Poperinge	240	133	551	0	350	68	0	0	1 342
Staden	0	14	81	0	80	0	0	0	175
Veurne	108	106	329	0	120	22	0	0	685
Vleteren	16	42	119	0	148	15	72	0	412
Zonnebeke	0	102	82	0	56	5	0	0	245
WESTHOEK	1 824	1 198	4 121	0	2 666	661	1 305	1 384	13 159

Bron: Westtoer en Toerisme Vlaanderen

Tabel 4.2
Aankomsten in commercieel logies naar gemeente in de Westhoek, 2017

Gemeente	Binnenlandse aankomsten	Buitenlandse aankomsten	Totaal aankomsten
Alveringem	15 093	4 807	19 900
Diksmuide	23 574	6 035	29 609
Heuvelland	55 371	10 333	65 704
Hooglede	2 082	2 150	4 232
Houthulst	*	*	*
Ieper	64 670	93 255	157 925
Koekelare	2 479	1 067	3 546
Kortemark	2 446	1 304	3 750
Langemark-Poelkapelle	2 070	3 240	5 310
Lo-Reninge	7 441	6 298	13 739
Mesen	*	*	*
Poperinge	28 160	9 405	37 565
Staden	2 143	623	2 766
Veurne	17 027	7 741	24 768
Vleteren	7 667	1 272	8 939
Zonnebeke	4 674	1 936	6 610
WESTHOEK	239 320	159 823	399 143

* Vertrouwelijk

Bron: FOD-Economie Statistiek

Tabel 4.3
Overnachtingen in commercieel logies naar gemeente in de Westhoek, 2017

Gemeente	Binnenlandse overnachtingen	Buitenlandse overnachtingen	Totaal overnachtingen
Alveringem	42 490	12 773	55 263
Diksmuide	53 882	17 605	71 487
Heuvelland	138 762	25 850	164 612
Hooglede	2 607	3 783	6 390
Houthulst	*	*	*
Ieper	119 565	185 621	305 186
Koekelare	6 983	2 295	9 278
Kortemark	5 038	4 578	9 616
Langemark-Poelkapelle	4 635	7 809	12 444
Lo-Reninge	18 623	18 116	36 739
Mesen	*	*	*
Poperinge	67 742	20 279	88 021
Staden	5 347	2 024	7 371
Veurne	38 919	17 239	56 158
Vleteren	16 923	2 893	19 816
Zonnebeke	11 113	5 239	16 352
WESTHOEK	540 836	347 845	888 681

* Vertrouwelijk

Bron: FOD-Economie Statistiek

Gegevens uit deze uitgave mogen openbaar worden gemaakt mits uitdrukkelijke bronvermelding.

westtoer

Westtoer apb
Koning Albert I laan 120
8200 Sint-Michiels (Brugge)
Tel. +32 50 30 55 00
Fax +32 50 30 55 90
www.westtoer.be
info@westtoer.be

genieten in
west-vlaanderen